

Motion till riksdagen 2013/14:Ub20

**av Ibrahim Baylan m.fl. (S)
med anledning av prop. 2013/14:220**

Ändrade regler om introduktionsperiod och legitimation för lärare och förskollärare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en plan för hur introduktionsperioden i framtiden kan bli ett krav för att legitimation ska kunna meddelas till nytutexaminerade lärare och förskollärare.

Motivering

I propositionen föreslår regeringen att legitimation ska kunna meddelas direkt efter en lärar- eller förskollärarexamen. Därmed utgår kravet att lärare och förskollärare ska genomgå en introduktionsperiod för att en legitimation ska kunna meddelas. Det krav på lämplighet som har samband med genomförd introduktionsperiod ersätts av en reglering att legitimation inte ska meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats om den sökande varit legitimerad.

En skyldighet föreslås för huvudmännen att på begäran erbjuda en nyanställd lärare eller förskollärare en introduktionsperiod inom undervisning som i huvudsak motsvarar dennes behörighet.

Vi står inför en nationell lärarkris och det är av största vikt att vi får till en bra start på lärarkarriären för de många nya lärare som måste rekryteras till yrket framöver. Unga, nyutbildade lärare behövs i skolan. Alla elever har enligt skollagen rätt till en likvärdig utbildning. Därför är det ett nationellt intresse att nytutexaminerade lärare och förskollärare får en introduktion där de kan fördjupa sin förståelse och lära sig mer – inte bara visa vad de redan lärt sig och hur väl de kan utföra det. Socialdemokraterna har därför drivit att introduktionsperioden ska vara en grundförutsättning för lärarlegitimation och ett nationellt ansvar. Den osäkerhet som har funnits om introduktionsperioden

Fel! Okänt namn på dokumenttypen.

har dock varken varit bra för lärarutbildningen, för läraryrket eller för eleverna. Nu när regeringen så tydligt misslyckats med att garantera en introduktionsperiod för alla blivande lärare och förskollärare kan staten i dagsläget inte ställa introduktionsperioden som krav för legitimation.

Regeringens genomförande av legitimationsbeslutet har präglats av sena besked och en ryckighet som fått många lärare och lärarstudenter att oroa sig inför sina möjligheter att få en legitimation. Vi pekade tidigt på, redan när riksdagen beslutade om lärarlegitimation, att regeringens förslag var bekymmersamt när det gällde hur introduktionsåret skulle utformas och genomföras. I praktiken har utformningen inneburit att lärarstudenter kommit i kläm och många färdiga studenter har inte fått sin introduktionsperiod. De har fastnat i en moment 22-liknande situation och hindrats i starten på sin lärarbana på grund av regeringens förhastade och oövertänkta hantering av legitimationsbeslutet. Läggs därtill att många huvudmän har dragit sig för att använda Läraryrket på grund av otydliga och kortsiktiga regler och oklara besked om vad som kommer att gälla. Riksdagen har också beslutat om ett tillkännagivande att regeringen ska återkomma med en plan för hur lärarlegitimationen ska kunna omfatta fler yrkesgrupper.

Regeringen har inte tagit sitt ansvar för lärarlegitimationsreformen utan skjutit över problemen på huvudmannen. I stället för att lyssna till dem som har kunskap i frågan och först reda ut förutsättningarna har regeringen försökt ta varje ny fråga på volley. Det är beklagligt att regeringen behandlat landets lärare så här. Det är inte ansvarsfullt mot en verksamhet som är så viktig för landets framtid. Nu backar regeringen ytterligare än gång och spår återigen på ryckigheten.

Flera remissinstanser pekar på att lämplighetsprövningen med regeringens nya förslag läggs över på lärosätena och lärarutbildningen. Detta innan vi har haft möjlighet att se hur t.ex. försöksverksamheten med lämplighetsprov som antagning till lärarutbildningen faller ut. Såväl Statens skolinspektion och Statens skolverk avstyrker förslagen. Skolverket anser att åtgärder med avseende på lärarutbildningen som regeringen aviserat borde bli verklighet innan kravet på introduktionsperiod slopas. Skolinspektionen menar att en lärarexamen inte är tillräcklig för att kunna avgöra om en lärare kan anses lämplig för yrket. Skolinspektionen har inte något att invända mot att andra möjligheter att bedöma lärares lämplighet övervägs, men menar att nuvarande bestämmelser måste finnas kvar innan eventuella andra lösningar finns på plats.

Regeringen har inte lyckats få introduktionsperioden att fungera när den varit ett krav för att meddela legitimation. Vi menar att regeringens nya förslag riskerar att bli tomma ord och att nytexaminerade lärare och förskollärare också fortsättningsvis löper stora risker att inte få någon introduktionsperiod. Målsättningen bör vara att introduktionsperioden ska vara en grundläggande del av lärarlegitimationsreformen och en nationell garant för att nytexaminerade lärare får den introduktion som kan ge dem en bra start på sin lärarkarriär. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en plan för hur introduktionsperioden i framtiden kan bli ett krav för att legitimation ska kunna meddelas till nytexaminerade lärare och förskollärare.

Fel! Okänt namn på
dokumentöppningen. Fel! Okänt

Stockholm den 23 april 2014

Ibrahim Baylan (S)

Louise Malmström (S)

Thomas Strand (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Cecilia Dalman Eek (S)

Håkan Bergman (S)

Gunilla Svantorp (S)

Adnan Dibrani (S)